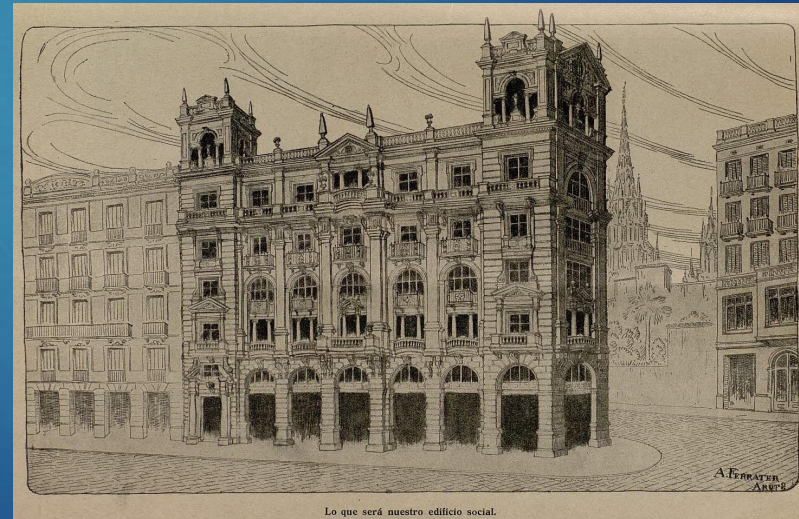

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona
27-02-2023

GUILLERMO LUSA MONFORTE

CENTRE DE RECERCA PER A LA HISTÒRIA DE LA TÈCNICA

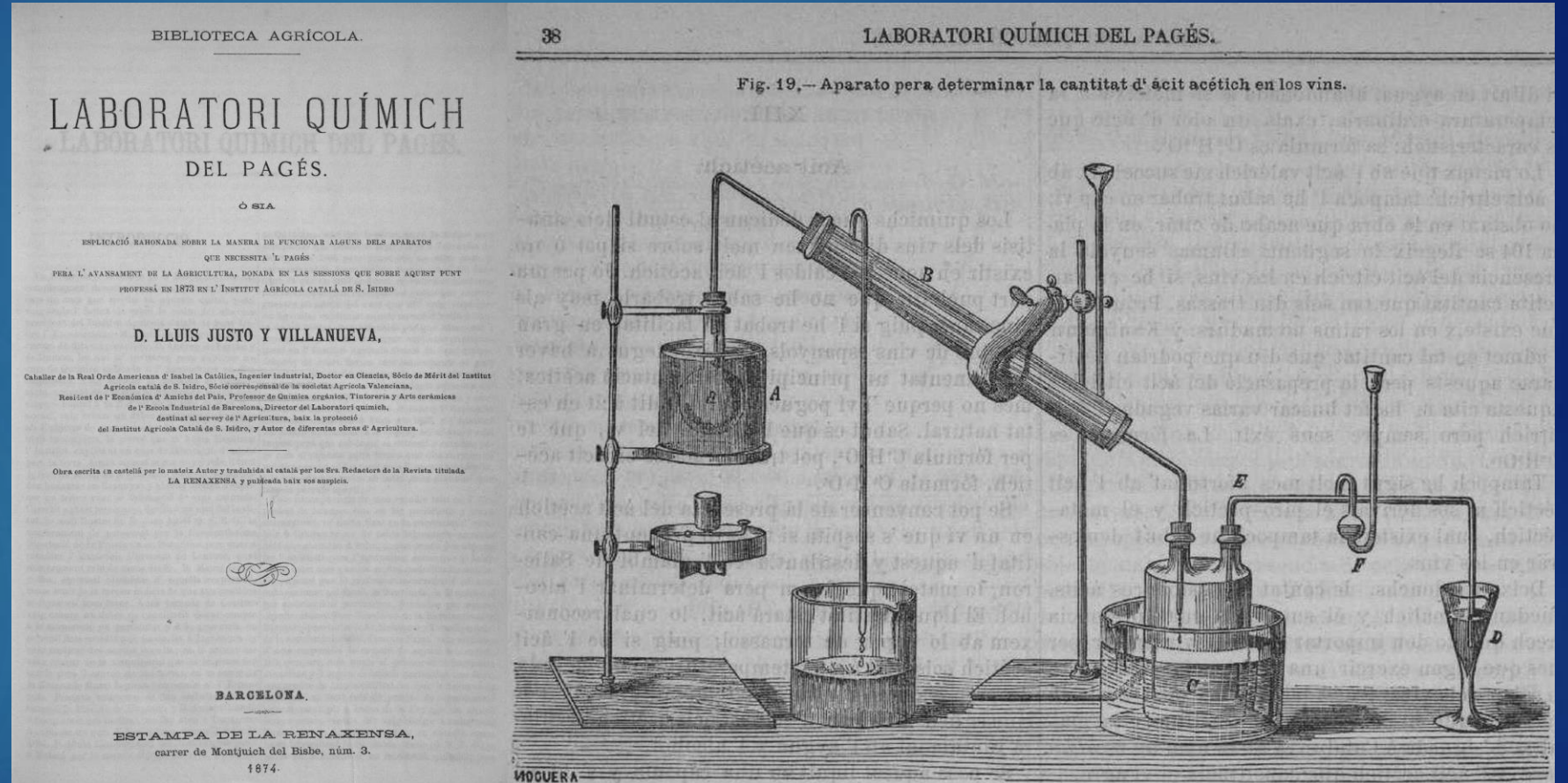
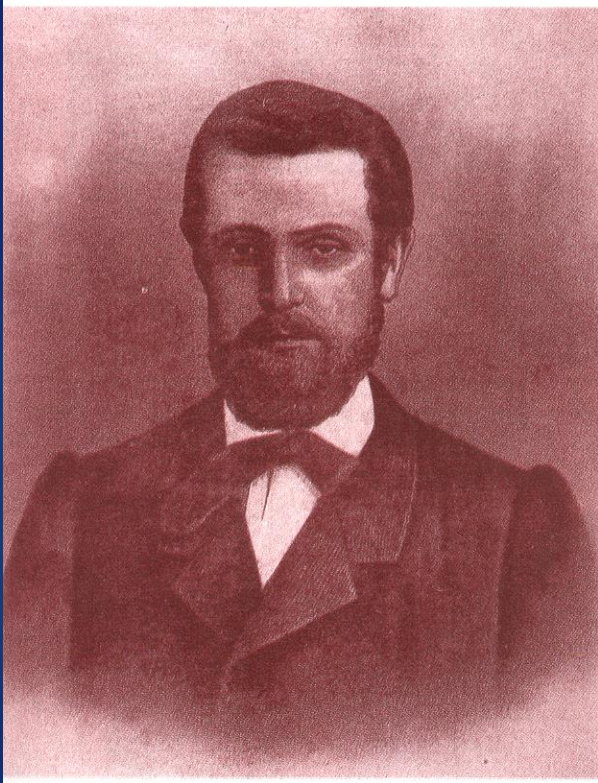
Lo que será nuestro edificio social.

Creació de la carrera, de l'Escola i de la primera Associació

- ▶ 4 setembre 1850. Decret de creació de la carrera
- ▶ 24 mars 1851. Ordre de creació de l'Escola Industrial barcelonesa
- ▶ 1861. Asociación de Ingenieros Industriales (Madrid)
- ▶ 1863-1870. Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona (AEIB) (1ª època)
- ▶ 1872. Refundació de l'Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona

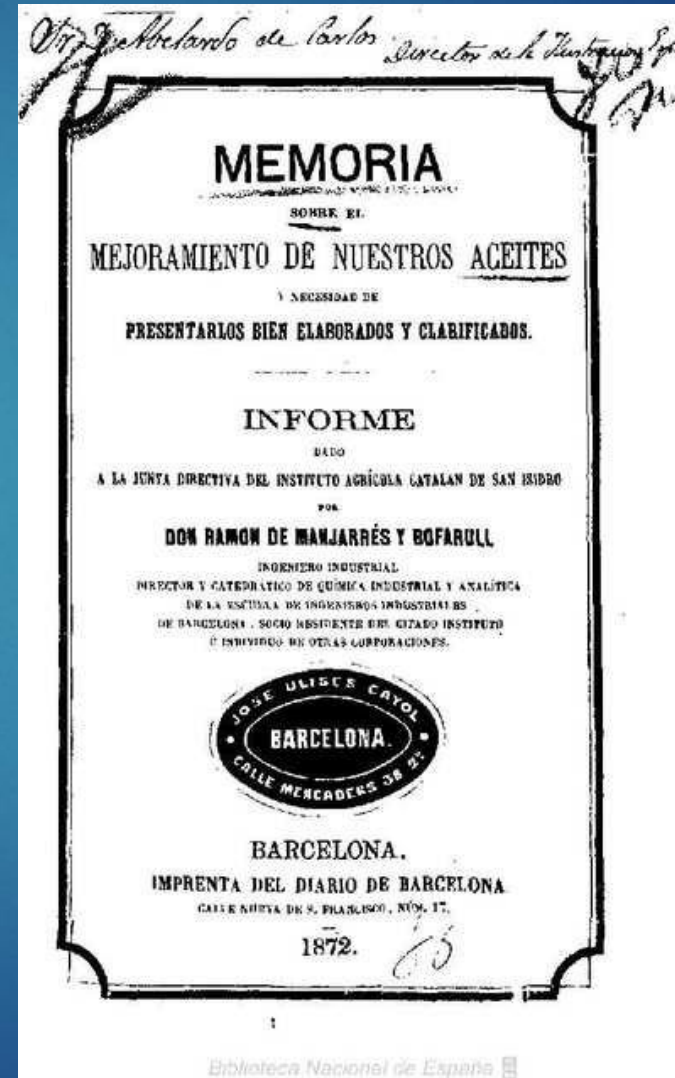
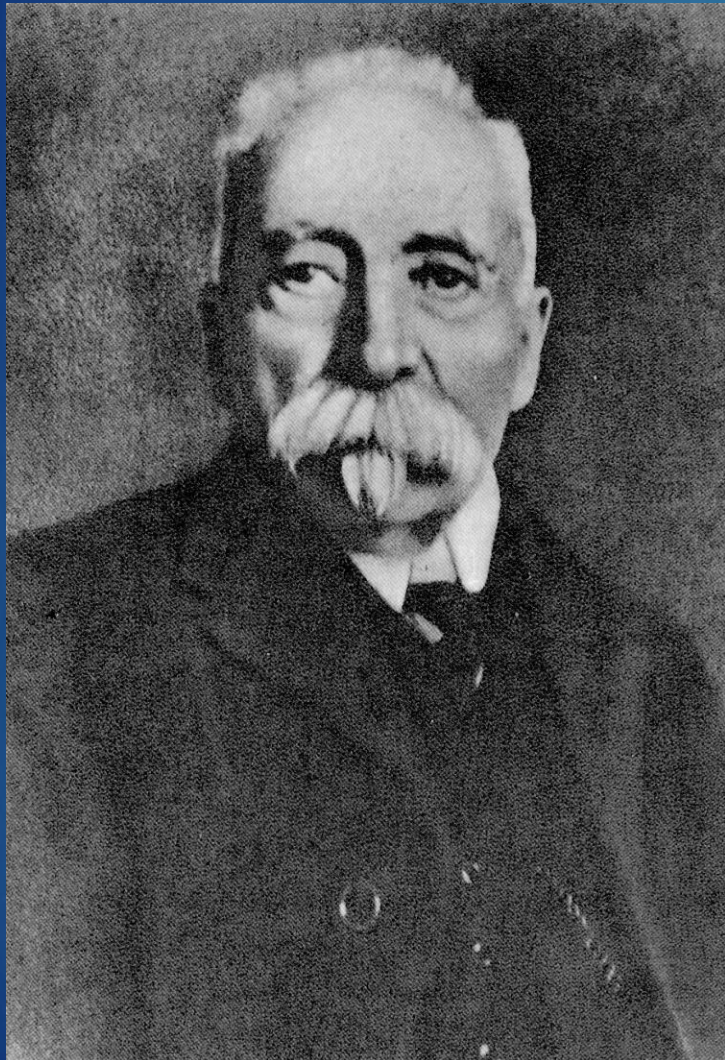
1ª época (1863-1870): Luis Justo Villanueva, president

3

2ª época (1872-actualitat): Ramon de Manjarrés, primer president

4

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona
27/02/2023

L'AEIB, ubicacions. Al principi, relogada

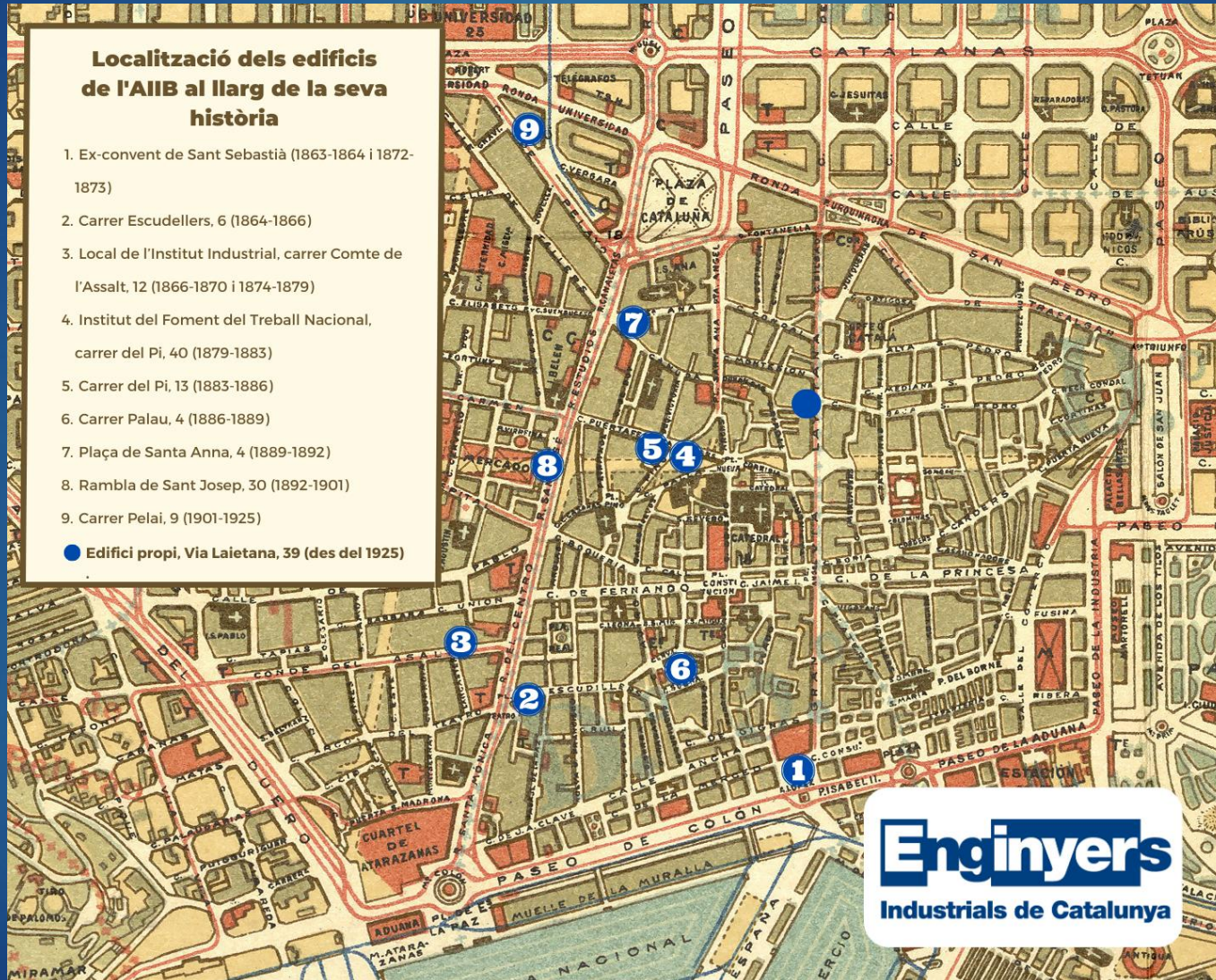
5

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona
27/02/2023

- ▶ 1.- Ex-convent de Sant Sebastià (1863-1864)
- ▶ 2.- carrer Escudillers, 6 (1864-1866)
- ▶ 3.- Local de l'Institut Industrial, carrer Comte de l'Assalt, 12 (1866-1870 i 1874-1879)
- ▶ 4.- Ex-convent de Sant Sebastià (1872-1873)
- ▶ 5.- Institut del Foment del Treball Nacional, carrer del Pi, 40 (1879-1883)
- ▶ 6.- carrer del Pi, davant de l'anterior (1883-1886)
- ▶ 7.- carrer Palau (paral·lela a Escudillers), 4, pral (1886-1889)
- ▶ 8.- plaça de Santa Anna, 4, 2n, cantonada al carrer Canuda (1889-1892)
- ▶ 9.- Rambla de Sant Josep (Rambla de les Flors), 30, 1r (1892-1901)
- ▶ 10.- carrer Pelai, 9, entresol (1901-1925)
- ▶ 11.- Edifici propi, Via Laietana, 39 (des del 1925)

Localització dels edificis

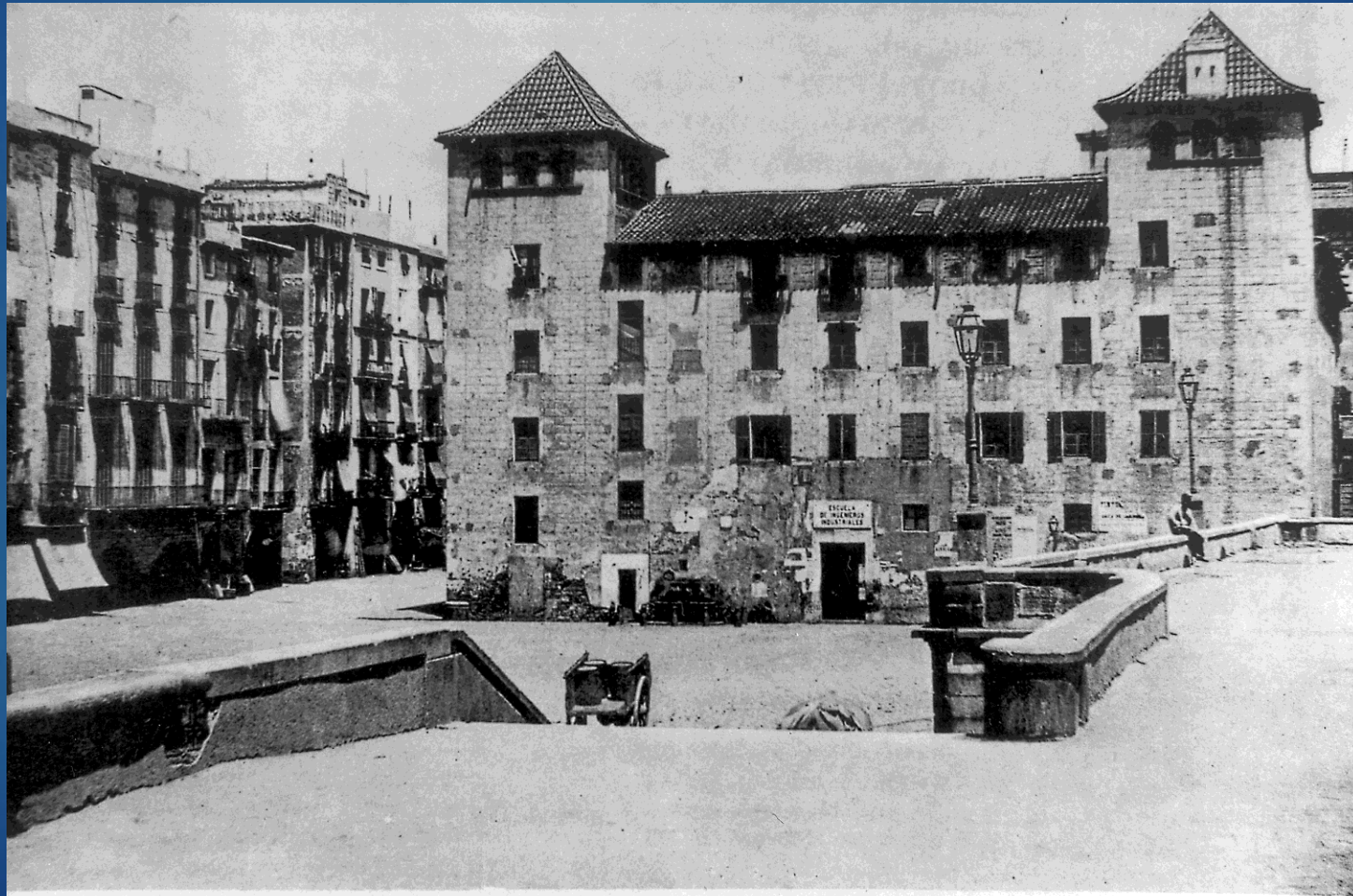
6

Primera seu, a l'edifici de l'Escola (1863-1864 i 1872-1873)

7

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona
27/02/2023

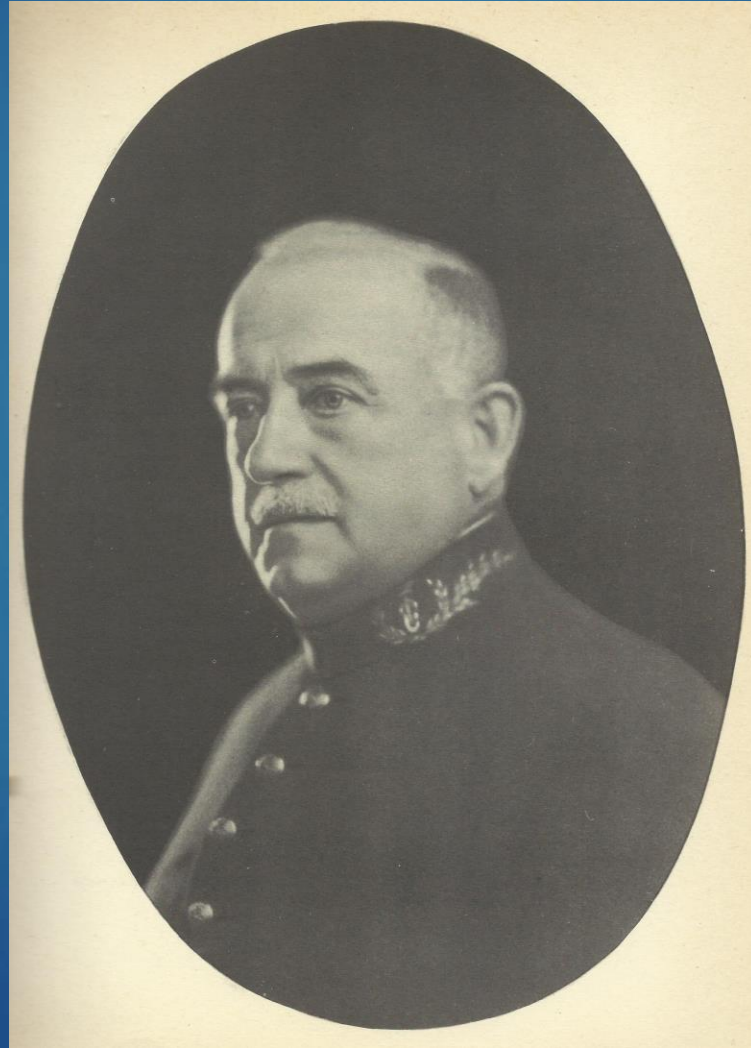

FACHADA OCCIDENTAL DE SAN SEBASTIÁN, DE BARCELONA

Decisió cap a l'edifici propi. Junta Directiva del 4 de febrer de 1910

- ▶ “Toma la palabra el señor Presidente [J. Serrat Bonastre] manifestando que de continuar, como es probable, la marcha económica de la Agrupación como en la actualidad, el **fondo de reserva** llegará dentro de poco a la cantidad de unas 25.000 ptas, y que **se podría estudiar** si partiendo de esta base y procurando arbitrar más recursos, ya sea por redimir sus cuotas, según autoriza el Reglamento, un cierto número de socios, ya por una emisión de obligaciones o por medio de otra combinación financiera, **sería realizable el plan de proporcionar a la Agrupación un local propio.**
- ▶ [...] La Junta reconoce la **conveniencia de efectuar el estudio** que propone el señor Presidente y acuerda por unanimidad designar una Comisión compuesta del Sr. Presidente y de los Señores Don Alejandro Jofre, Don Pablo Nicolau y Don Cayetano Cornet, para que efectúen dicho estudio e informen a esta Junta Directiva”.

L'impulsor del procés, Alfred Ramoneda Holder (1864-1924)

Juny/juliol 1919. L'aventura va de debò. S'inicia el procés (1)

- ▶ Junta Directiva del 17-06-1919: “se procedió a un cambio de impresiones acerca de la **adquisición del terreno para construir el edificio propio** de esta Agrupación y en su virtud se acuerda convocar Junta General extraordinaria para el sábado día 5 de julio próximo”.
- ▶ Junta General (JG) del 5-07-1919, el president de l'Associació, Alfredo Ramoneda Holder, va exposar:
 - ▶ 1.- “las causas generatrices del proyecto”
 - ▶ 2.- “el esquema del plan facultativo que debía seguirse en su construcción”
 - ▶ 3.- “el arbitrio económico para llevar a término la empresa y de las seguridades de éxito”

En explicarles causes, Ramoneda no només esmentava el mandat fundacional del 1872, sinó que afegia que “además existía la posibilidad inmediata de **desahucio del local** del actual edificio de la Asociación”.

Juny/juliol 1919. L'aventura va de debò. S'inicia el procés (2)

11

- ▶ L'avantprojecte fixava l'**emplaçament** de l'edifici social a un solar de la Gran Via Laietana, juntament amb les condicions tècniques de les plantes dels pisos principal i primer, destinats a domicili de l'Associació. També arbitrava els **ingressos** procedents dels contractes d'**arrendament** de la planta baixa i dels pisos alts.
- ▶ El **projecte econòmic** consistia en “deslindar los medios necesarios para cubrir los gastos en dos partes distintas: ingresos para el pago del precio del terreno, y medios para atender a la construcción del edificio”. Per a la primera part s'acudiria al fons de reserva, al lloguer de local que en aquell moment se satisfia i a les quotes probables dels nous associats. Per a la segona part, s'aixecaria **un emprèstit** de 500.000 ptes, el servei del qual al 6 % d'interessos i amortització s'ompliria amb **les rendes que produiran els lloguers** de la planta baixa i pisos alts.

Juny/juliol 1919. L'aventura va de debò. S'inicia el procés (3)

- ▶ Es va proposar a la Junta General l'aprovació de tres punts:
- ▶ I.- Autorizar al Presidente y Secretario para que puedan **firmar la escritura de adquisición** del terreno necesario.
- ▶ II.- Autorizar a la Junta Directiva para **emitir un empréstito hipotecario** hasta la suma de 500.000 ptas.
- ▶ III.- Nombramiento de **una Junta Autónoma** que cuide de cuanto se refiera a la emisión y administración del empréstito, para dedicarlo exclusivamente a la construcción del edificio y mobiliario de la Agrupación.
- ▶ I afegeix l'acta: "la lectura de la Memoria fue acogida con **grandes muestras de entusiasmo**, siendo felicitado el Sr. Ramoneda".
- ▶ Els tres punts van ser **aprovat per unanimitat**. Hi eren presents 49 socis, i s'havien rebut les adhesions de 169 associats més. A continuació va ser aprovada per aclamació la llista de socis que havien de formar la Ponència i la **Comissió Autònoma**: el marquès d'Alella (Ferran Fabra i Puig), el comte de Caralt (Josep de Caralt i Sala), Lluís Bosch-Labrus, Gerònim Bolibar i Alfred Ramoneda Holder. Aquest darrer va ser també proposat com a president de la Comissió Autònoma.

La Junta Autònoma

13

JUNTA AUTÒNOMA

Excm. Sr. JOSEP DE CARALT i SALA, COMPTE DE CARALT
" " FERRAN FABRA i PUIG, MARQUÉS D'ALELLA
" " LLUIS BOSCH-LABRÚS i BLAT
" " JOSEP M.ª BOLIBAR i PINOS

I els seus eficaços col·laboradors:

Sr. ARTUR SEDÓ i GUICHARD
" PERE VALLCORBA i SÁNCHEZ

I l'iniciador de l'obra, l'inoblidable company traspassat:

Sr. ALFRED RAMONEDA i HOLDER

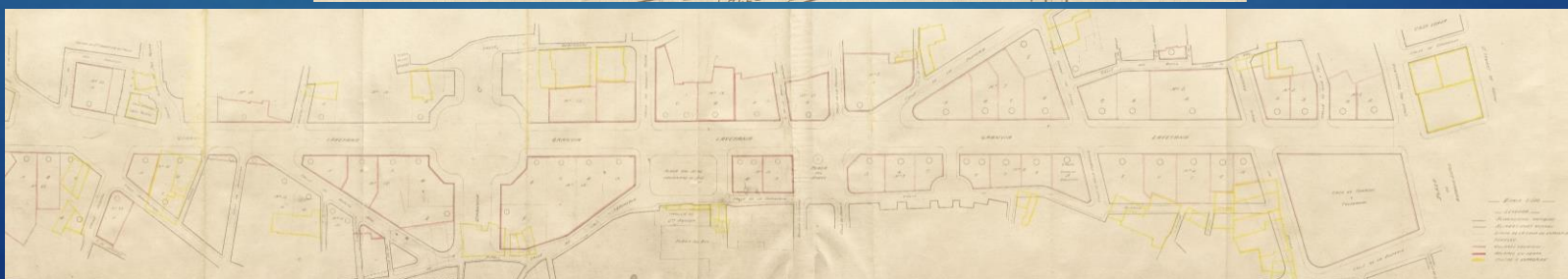
Adquisició del solar de la Via Laietana (1919-1922)

- ▶ A la sessió del 13-09-1919 la JA va fer notar que “**había fijado la atención en el solar** que forma el chaflán de la Via Laietana con la calle de Adolfo Max [avui Doctor Joaquim Pou], la subasta del cual estaba próxima a ser anunciada”.
- ▶ La JD a la seva sessió del 7-11-1919 va autoritzar Josep Duran i Ventosa, vicepresident de l'Associació, “a **concurrir a la subasta** del solar letra A de la manzana núm. 15 de la Sección 2ª de la Gran Vía A o Layetana, y presentar la proposición de compra de dicho solar
- ▶ A la sessió de la JA del 10-01-1920, Ramoneda informava que **ja havia estat adquirit el terreny**, i es començaven a fer gestions per construir l'edifici. La JA va acordar “que se procediese a **levantar el proyecto** y que se aceptase el ofrecimiento del señor **Ferrater, arquitecto**, del que daba cuenta el señor Ramoneda, de entregar gratis un proyecto”.

“El solar letra A de la manzana núm. 15 de la Sección 2ª de la Gran Vía A o Layetana”

15

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona
27/02/2023

Abans de delimitar el solar

16

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona
27/02/2023

El solar, tancat i amb anuncis (1)

17

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona
27/02/2023

El solar, tancat i amb anuncis (2)

18

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona
27/02/2023

Gestions per a la financiació

19

- ▶ JA del 8-04-1920: **no és possible acudir al Banc Hipotecari**, era forçós emetre un emprèstit. Es va acordar **aixecar unes tanques** al solar adquirit, perquè s'hi poguessin col·locar **anuncis comercials**, obtenint així alguns ingressos.
- ▶ La JD reunida el 10-09-1920 va acordar que **els enginyers Llorenç Mateu Ramis i Josep Puntas Jensen** (respectivament, vocal i vicesecretari de la JD) ajudessin l'arquitecte Ferrater en la confecció del projecte.
- ▶ El 17-11-1920 es reunia la JA per analitzar quin era fins el moment el **resultat de la crida a l'emprèstit**. Només s'havien aconseguit 269.000 ptes, cosa que era insuficient per aixecar l'edifici.
- ▶ JA del 13-07-1921: l'arquitecte Antoni **Ferrater va presentar l'avantprojecte** de l'edifici, destinat a fixar-ne el cost.
- ▶ JA del 28-04-1922: **pressupost general per a la construcció** de l'edifici, confeccionat per Jofre i Ramoneda, que arribava a fins les 1.079.000 ptes

El pressupost del 28-04-1922

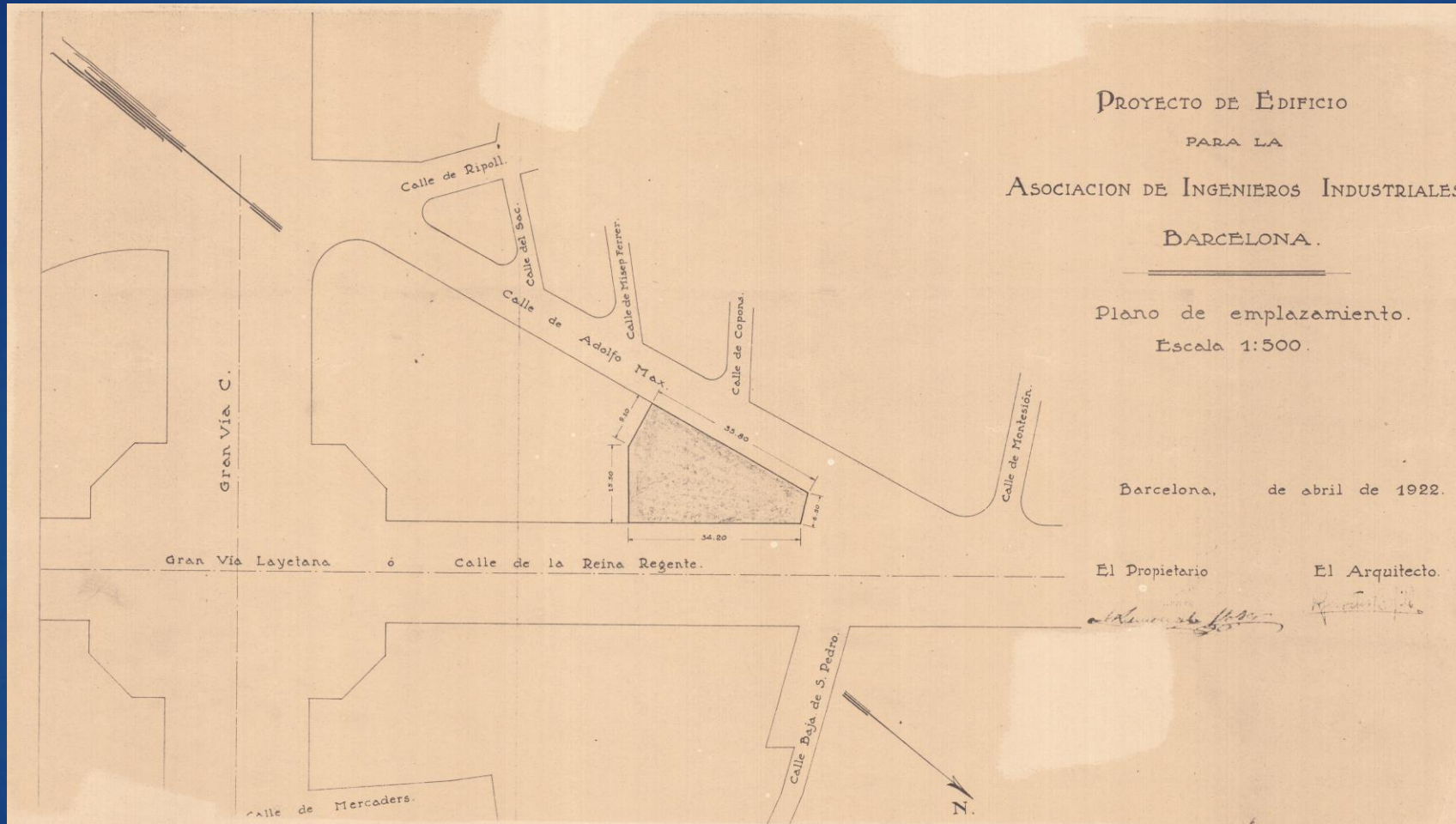
20

Se da cuenta del Presupuesto general para la construcción del Edificio social (que por todos los datos recogidos han confeccionado los señores Jofre y Ramoneda), que es como sigue:

— Precio del terreno adquirido con Bonos de Reforma a 80%	Ptas 280.000 ⁶ —
— Importe de las obras según Presupuesto	" 650.000 ⁶ —
— Imprevistos para las mismas 10%	" 65.000 ⁶ —
— Intereses de 2 años del capital de construcción	" 84.000 ⁶ —
Total	Ptas. 1.079.000⁶—
— Importe aproximado Obligaciones	Ptas 250.000 ⁶ —
— Préstamo del Banco Hipotecario 60% coste	" 647.400 ⁶ —
— Segunda emisión para terminar las obras	" 181.600 ⁶ —
Total.	Ptas 1.079.000⁶—

Els plànols d'abril del 1922 (1)

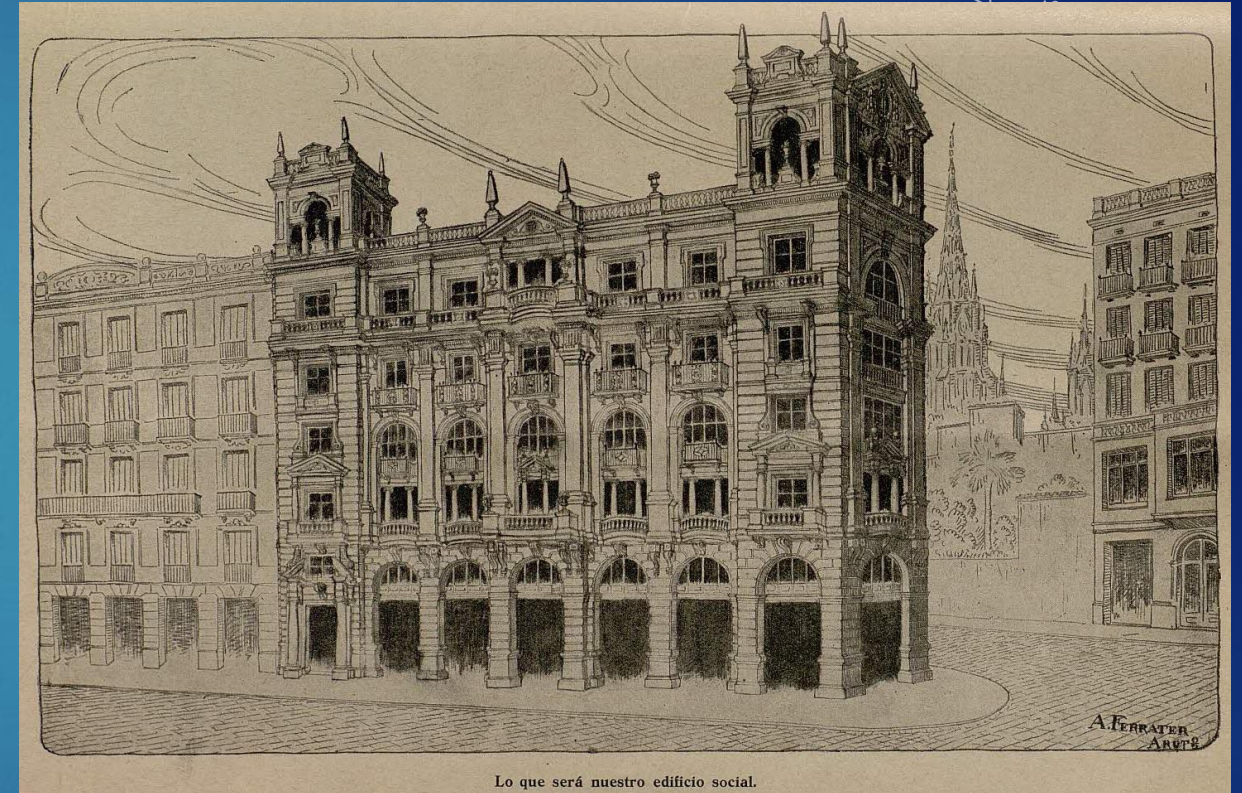
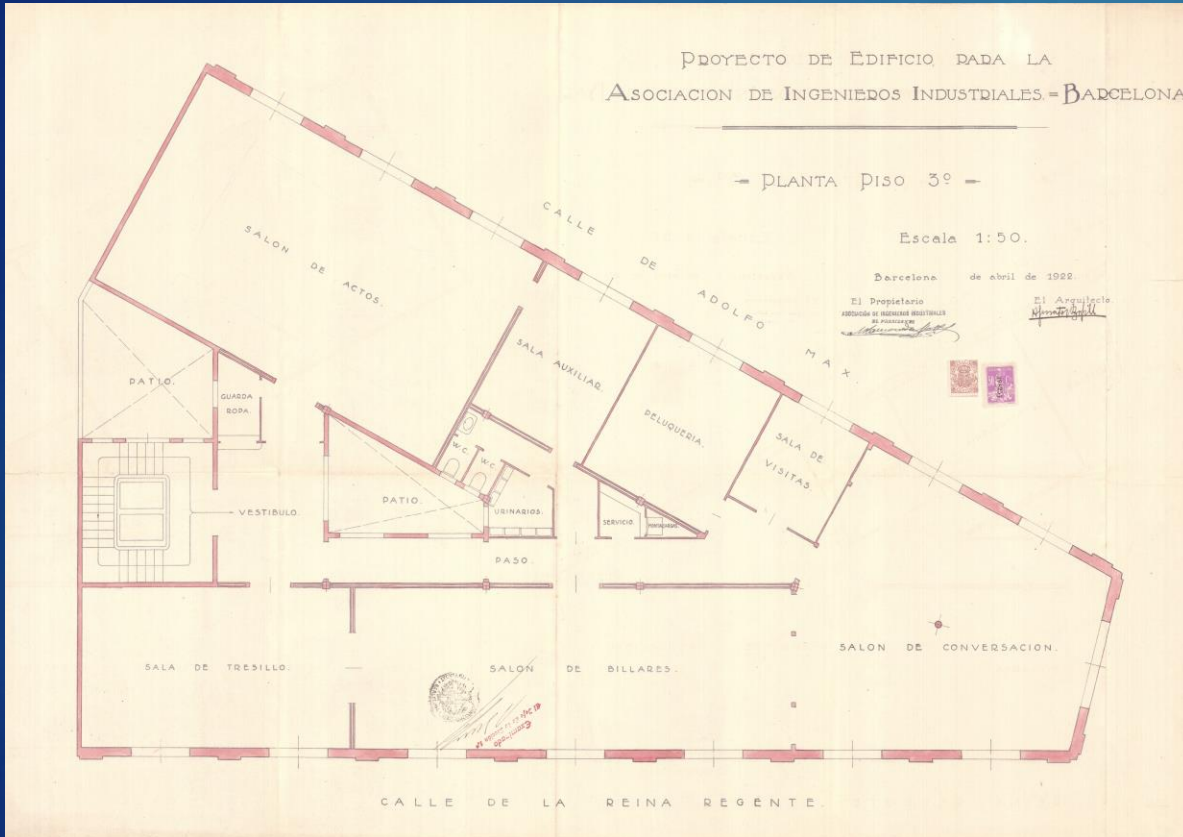
21

27/02/2023
Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona

Els plànols d'abril del 1922 (2)

22

Subhastes parcials entre contractistes (maig 1922)

- ▶ JA del 12-05-1922, el president Ramoneda va informar que ja s'havia convocat el **concurs de subhastes parcials** entre contractistes.
- ▶ JA del 28-05-1922, Mateu –en el seu nom i en el de Ferrater– va detallant les empreses a les què s'adjudicaven **les sis parts en què es dividia el projecte** (maçoneria, formigó armat, fusteria, pedra artificial, pedra picada (“piedra de cantería”) i enguixat).

La cerimònia del començament de les obres (8-06-1922)

- ▶ El 6 de juny del 1922, **el rei Alfons XIII –de visita a Barcelona– va rebre una delegació** de la qual formaven part Alfred Ramoneda (president de l'AEIB), Ferran Fabra i Puig, (enginyer industrial, aleshores alcalde de Barcelona) i Lluís Bosch-Labrús (membre de la JD de l'Associació) . El rei **va acceptar la invitació** de Ramoneda per inaugurar les obres de construcció de l'edifici social dels enginyers.
- ▶ El dia 8-06-2022, a l'hora prevista, Alfons XIII “**se presentó, en el solar** de la Reforma, convenientemente adornado”, acompanyat del president del govern (José Sánchez Guerra) i d'altres autoritats. Ramoneda i l'arquitecte Ferrater **van donar explicacions** al rei sobre el futur edifici.
- ▶ **Discursos** de Ramoneda, i del cap del govern, Sánchez Guerra. Bendició del solar a càrrec del capellà rector de Sant Francesc de Paula.

Ingenieros vs ingeniosos

- ▶ *Técnica*, any XLV, núm. 43 (juliol de 1922), p. 154:

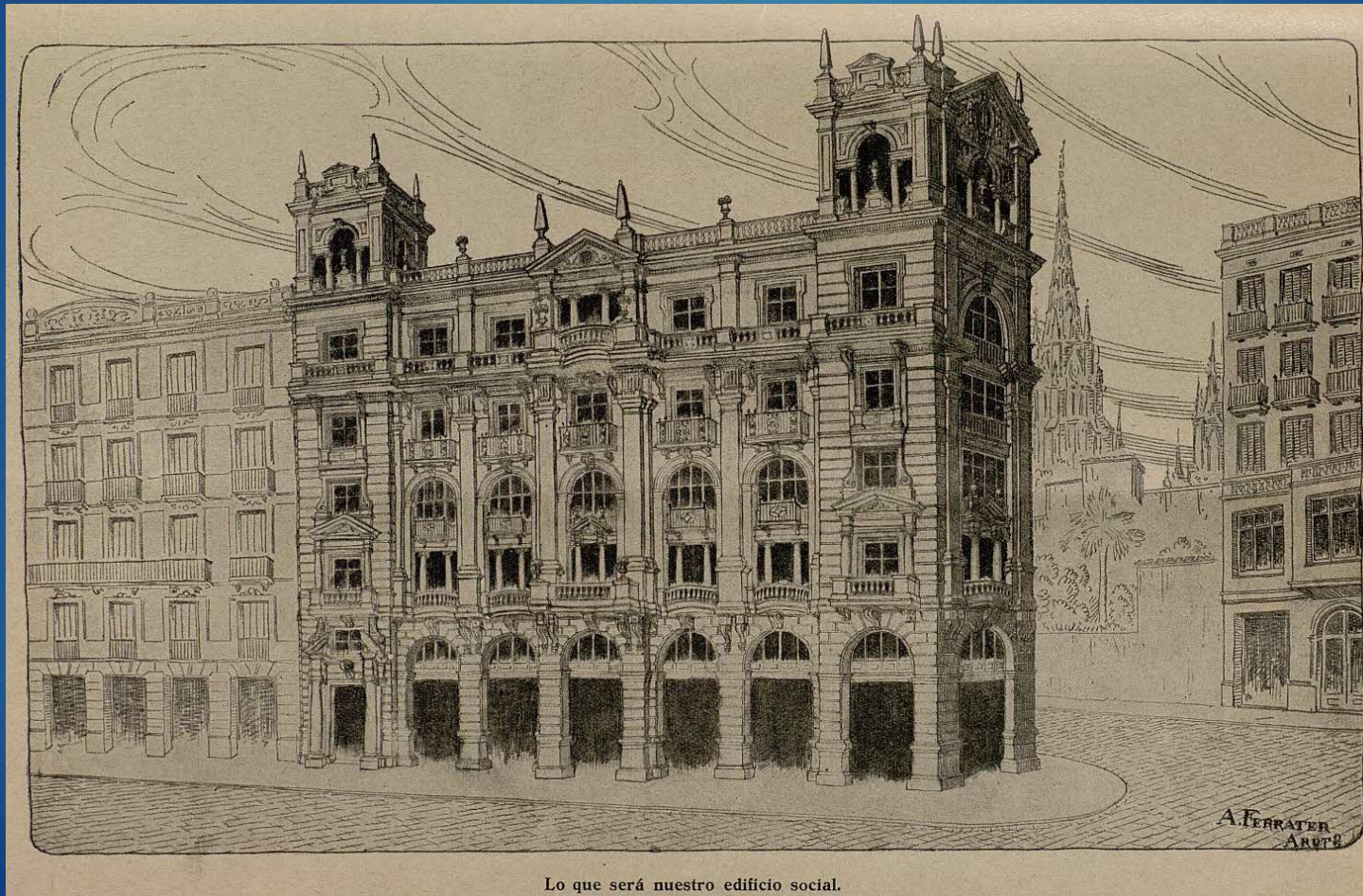

- ▶ “El rey se interesó por **conocer los recursos financieros** con que contaba la Asociación para llevar adelante su proyecto.
- ▶ El Sr. Ramoneda contestó dando las oportunas explicaciones y añadiendo que con el acto que se estaba celebrando **acababa la misión de los ingenieros para comenzar desde aquel momento la de los ingeniosos**”.

La cerimònia del començament de les obres (8-06-1922) (2)

La cerimònia del començament de les obres (8-06-1922) (3)

Lo que será nuestro edificio social.

Discursos i inici simbòlic de la construcció

28

- ▶ Tot seguit d'aquest intercanvi informal de paraules, el president **Ramoneda va pronunciar un discurs**, en què va vincular l'acte amb la commemoració del cinquantenari de l'Associació. Va **contestar** a aquest discurs, en nom del rei, el cap del govern, Sánchez Guerra, i després va **beneir el solar** el capellà rector de San Francesc de Paula.

- ▶ Després Alfons XIII “**tomó en sus manos el pico**, al efecto dispuesto, y dio comienzo a la excavación del terreno”, que van continuar simbòlicament l'alcalde i la resta d'autoritats assistents.

Paraules del nostre president Ramoneda

29

- ▶ El president Ramoneda parla de les previsions dels fundadors de l'Associació sobre el local social (*Técnica*, juliol 1922, p. 157)
- ▶ “Pero lo que no pudieron prever [nuestros antecesores] y lo que jamás tal vez pudo ser **presentido ni soñado**, es que el primer impulso hacia la codiciada esperanza fuese dado precisamente por Vos, por nuestro Rey, **nuestro Jefe Supremo** que con vuestra sola asistencia afirmáis una vez más vuestra justa ambición, ser **el primer Español, el primer soldado** al frente del sector del progreso, **el primer Ingeniero**, para conducirnos siempre adelante y siempre ambicionando una España grande, rica, noble y progresiva”.
- ▶ [...] “**La herramienta** que os preparáis a manejar quedará entre nosotros como **reliquia adorable** que en Vuestras manos encierra todo el dictado de **un gran Rey** a su pueblo. Es el emblema del trabajo, es la demostración viva de **la sabia sentencia** que ya en otra ocasión pronunciásteis: ‘**El trabajo es la felicidad de los pueblos**’. Gracias, Señor”.

Un discurs untuosament laudatori

30

- ▶ “No he volgut deixar-ho per escrit al meu text, però ara que estem en família puc comentar-ho. El discurs d'Alfred Ramoneda, el nostre president, adreçat a Alfons XIII és **untuosament laudatori** per al monarca, en uns moments en què el rei estava sent qüestionat per la seva **responsabilitat en el desastre d'Annual**, ocorregut l'any anterior, i que per això una Comissió de les Corts hauria de debatre aquesta responsabilitat, analitzant l'informe elaborat pel general Juan **Picasso**. Potser aquesta va ser una de les raons per la qual **Alfons XIII va contribuir a l'èxit del cop d'Estat** de Miguel Primo de Rivera, que va tenir lloc l'any següent de la nostra inauguració, un mes abans del previst debat a les Corts”.

El simbòlic primer cop de pic

31

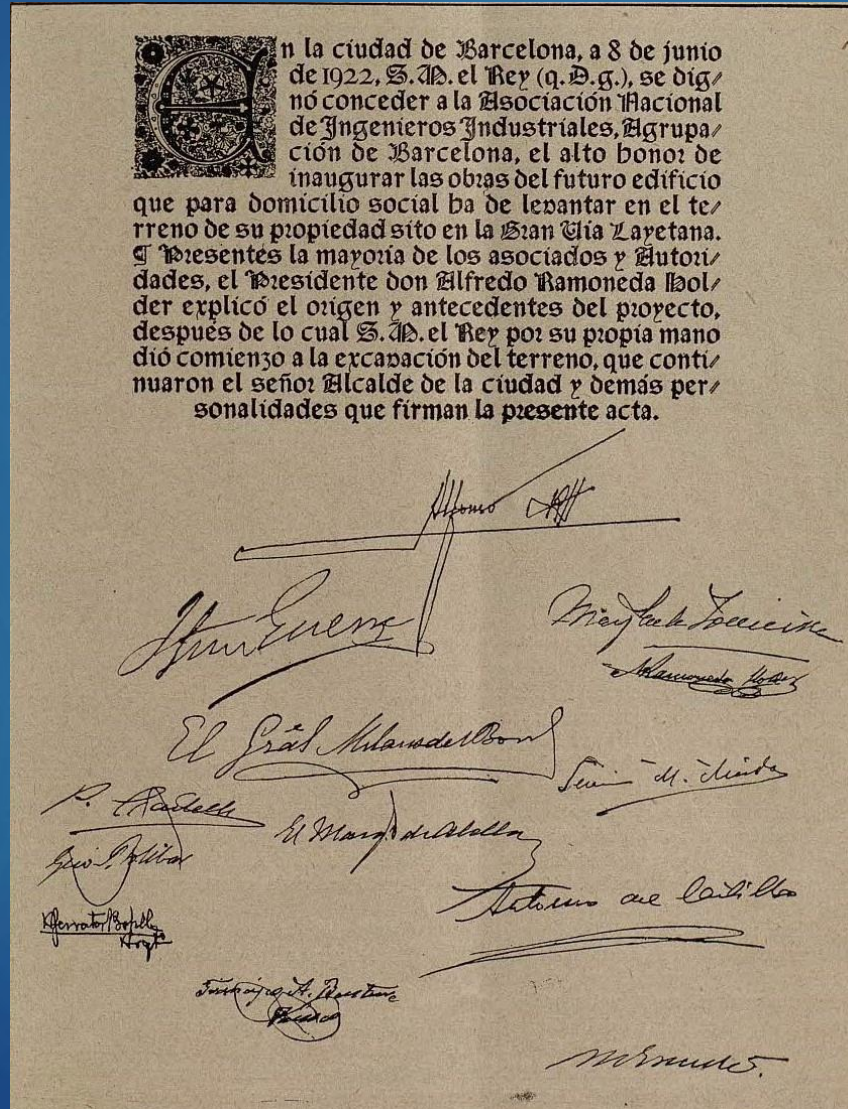
Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona

27/02/2023

L'acta de la cerimònia (1)

- ▶ De la cerimònia se'n va estendre **una acta**, reproduïda al número de *Técnica* que conté la **ressenya** de l'acte.
- ▶ Van signar l'acta **tretze persones**: Alfons XIII, José Sánchez Guerra, el marquès de Torrecilla (cap superior de Palau), Alfred Ramoneda Holder, el general Milans del Bosch (cap del quarter militar del rei), Severiano Martínez Anido (governador civil), Paulí Castells (director de l'Escola d'Enginyers Industrials), el marquès d'Alella, Gerònim Bolibar (membre de la Junta Autònoma), Antonio del Castillo (comandant de Marina), Antoni Ferrater (arquitecte), el rector de Sant Francesc i Manuel Escudé Molist (secretari de l'Associació, que va ser qui va estendre l'acta).

L'acta de la cerimònia (2)

Una cerimònia breu en una jornada atapeïda

34

- ▶ En conjunt, **la cerimònia va ser molt breu** (menys d'una hora) segons ens mostra la programació establerta per a les activitats d'Alfons XIII durant el dia 8 de juny de 1922 (LVG, 8-06-1922, p. 12),

Programa para hoy

Para hoy se había confeccionado anoche el siguiente programa:

A las once, inauguración de las obras del edificio social de la Asociación de Ingenieros Industriales en la Granvía Layetana y visita al Centro Recreativo España, para clases y soldados del Ejército y Armada.

Al mediodía visita a la Exposición de Industrias Eléctricas y a la una y media de la tarde, almuerzo en la Rosaleda del Parque de Montjuich, que le ofrece la Junta del futuro certamen.

A las cuatro y media, inauguración de las obras del Ferrocarril Metropolitano de Norte a Sur en la plaza de España.

A las cinco asistirá a la carreras de caballos, y a las siete y media de la noche, irá al apeadero del paseo de Gracia para regresar a Madrid.

Se ha dispuesto que a las ocho de la noche, se halle en el apeadero del paseo de Gracia, una compañía con bandera y música del regimiento infantería de Badajoz, para tributar honores al Rey cuando salga para Madrid.

27/02/2023

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona

Construcció de l'edifici

35

- ▶ Pocs dies després de la cerimònia inaugural, el 20-06-1922, es reunia la JD i **acordava procedir immediatament a començar les obres** de l'edifici social.
- ▶ El 8-12-1923, en complir-se els **18 mesos** de la cerimònia inaugural, **ja estaven construïts** els soterranis, la planta baixa, l'entresò i la part més important del pis principal, és a dir, **la meitat de l'edifici** en la seva estructuració general.

Comença a utilitzar-se el nou edifici (1924)

36

- ▶ El 26-04-1924 es va reunir una Junta General extraordinària **a l'entresòl de l'edifici en construcció**, amb l'objectiu de cercar els **recursos necessaris per acabar l'obra**. Es va aprovar establir un conveni de préstec hipotecari amb el Banc Vitalici, per 600.000 pessetes a l'interès del 6%.
- ▶ L'11 de maig del 1924 la nostra professió va quedar commocionada en conèixer **la mort sobtada d'Alfred Ramoneda Holder**, president de l'Associació des del 1918, i ànima del projecte de nou edifici. **Andreu Oliva Lacoma i Estanislau Ruiz Ponsetí** serien els nous president i vicepresident 1r de l'Associació.
- ▶ Novembre 1924. *Técnica*: el nostre edifici, “**cubierto a todas aguas**”.

Octubre del 1925: l'Associació s'instal·la al nou edifici

- ▶ *Técnica*, octubre de 1925: anunci de que a partir d'aquell moment **el nou domicili de la revista** era a Via Laietana, 39, edifici de l'Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona. A l'interior d'aquest número, una breu nota titulada “Nou domicili social” donava notícia de **la instal·lació recent de l'Associació**, a primers del mes d'octubre.
- ▶ *Técnica*, juny del 1926: crònica del “**Banquet anual**” de confraternització (29-05-1926), que per primera vegada se celebrava al **saló d'actes del nou domicili social**.

L'edifici ja construït i ocupat

38

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona
27/02/2023

Edifici construït, però problemes econòmics

- ▶ Però encara que la nova seu ja estigués en ple funcionament, **encara quedaven molts diners per pagar**: el balanç econòmic de la construcció de l'edifici mostrava un **dèficit** de 204.233,30 pessetes

El cost de l'obra fou:

Solar	Ptes.	345,812'38
Edificació.	"	<u>947,555'67</u>

Total.	Ptes.	1.293,368'05
----------------	-------	--------------

I les aportacions:

Fons de reserva	Ptes.	42,384'75
Emprèstit	"	221,750'—
Hipoteques	"	<u>825,000'—</u>

Total.	Ptes.	<u>1.089,134'75</u>
----------------	-------	---------------------

Déficit.	Ptes.	<u><u>204,233'30</u></u>
------------------	-------	--------------------------

La memòria *El nostre casal social* (juliol 1936)

- ▶ La memòria ***El nostre casal social*** resumeix els principals **esdeveniments** que s'havien produït entorn del procés de construcció i finançament de la seu de la Via Laietana. També **es retria compte** dels fets més significatius que s'havien produït durant els darrers temps, i **es formulaven unes propostes de sanejament** basades en una **optimista anàlisi de la realitat** del moment.

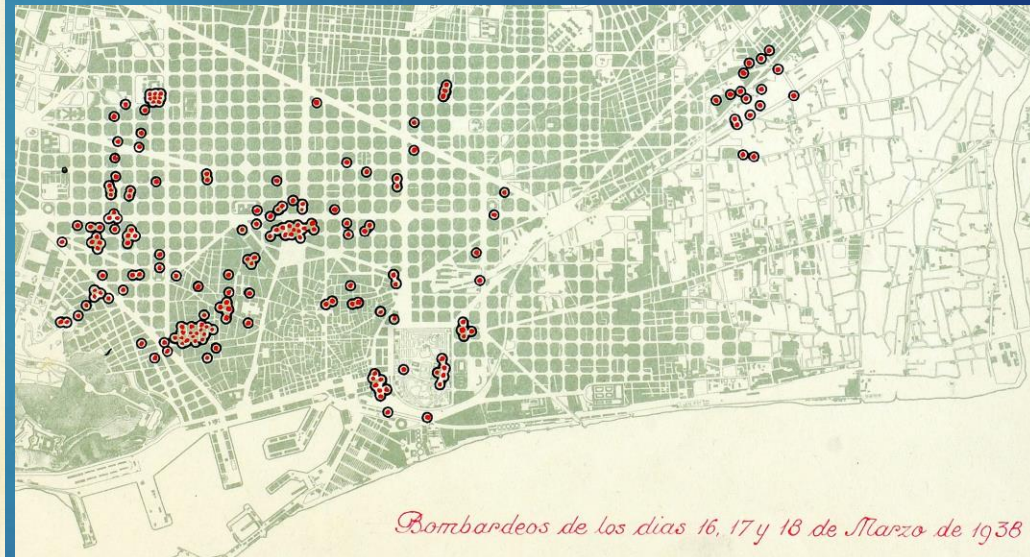
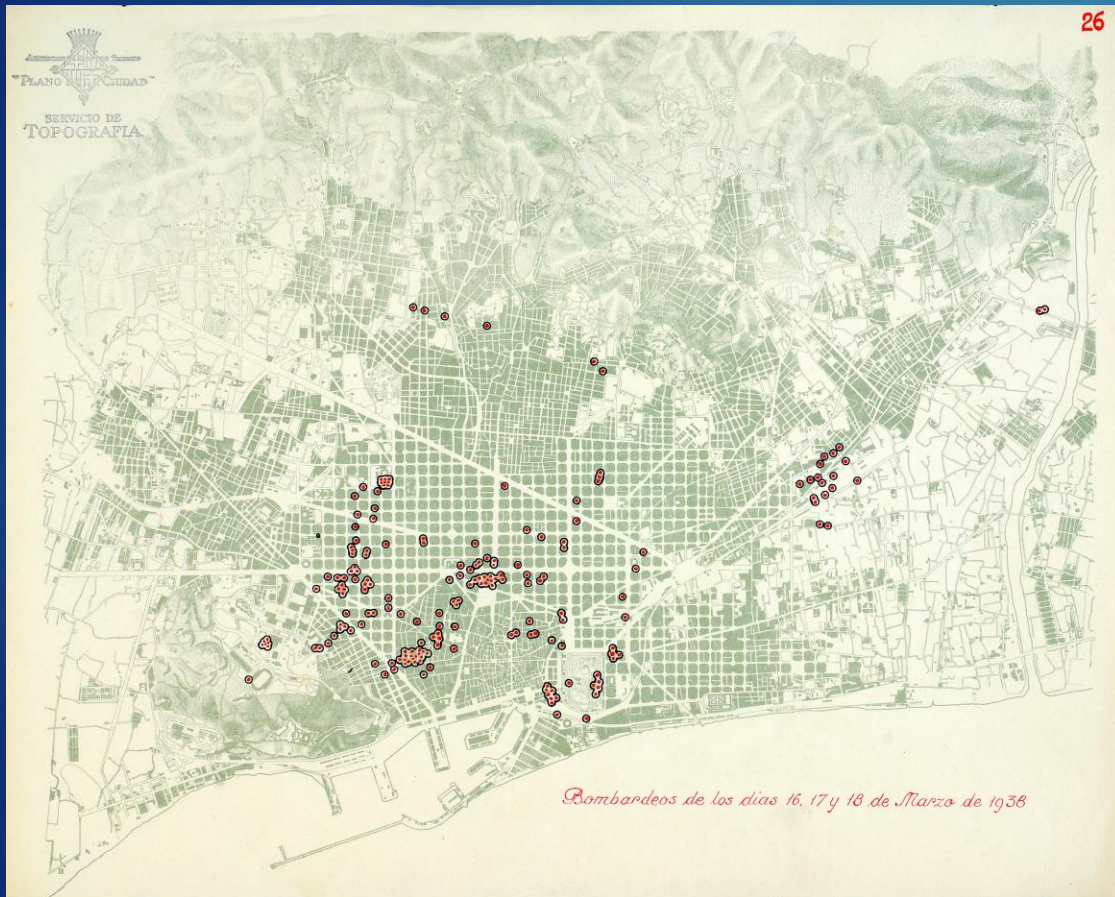

Previsions optimistes al juliol de 1936

41

- ▶ Es confiava a **amortitzar** 65.000 ptes durant l'any 1936, i als pressupostos per a 1937 es comptava amb **tenir un superàvit** de 61.350 ptes. A principis del 1938 s'esperava que la segona hipoteca (la de 225.000 ptes) quedés reduïda a 20.000 ptes, i que al llarg d'aquell any del 1938 **quedés totalment amortitzada**. També es confiava que durant els anys 1939 i 1940 poguessin **cancel·lar-se** les 150.000 ptes que es devien als socis que havien subscrit l'emprèstit. Es calculava que a partir del 1941 el **superavit** pujaria a unes 75.000 ptes, que podrien destinar-se a **millorar** els ascensors, adequar l'entrada, organitzar curses especials, millorar la biblioteca, promoure congressos, així com constituir un **Fons d'Auxili** per als associats. A partir, doncs, del 1941, s'assegurava que “podríem començar a **gaudir dels sacrificis fets**”.
- ▶ **La revolta feixista del 18 de juliol de 1936 acabaria amb aquestes il·lusions.**

Els terribles bombardejos de març de 1938

Després de la guerra, la llarga postguerra

43

- ▶ Reunió de la Junta Autònoma (30-11-1939): **durant la guerra no s'havien cobrat els lloguers**. A més, “**una bomba de aviación causó bastantes desperfectos en el edificio**, valorados en unas 60.000 ptas”. Es va llegir el **balanç** previst per al 31-12-1939: un actiu de 137.837,94 ptes. i un passiu de 160.213 ptes. Es debien 695.000 ptes al Banc Vitalici.
- ▶ En la sessió del 22-03-1943, la JA acordava **substituir el nom de Junta Autònoma pel de Junta Rectora del Patrimonio Social** (JRPS, en endavant). A la reunió del 25-05-1944, a la JRPS s'informava que s'havia portat al notari la **nova escriptura d'hipoteca** amb el Banc Vitalici. Es cancel·lava l'anterior, que quedava substituïda per una altra de 700.000 pessetes al 4,5% d'interès. **Estava previst amortitzar el préstec el 1969.**
- ▶ A la sessió que la JRPS va celebrar el 21-04-1959, el llavors president (des del 1952) Manuel García Madurell va informar de que encara **faltava per tornar la quantitat de 389.258,75 ptes.**

Les nostres entitats van omplint l'edifici

44

- ▶ Durant els anys següents les actes de la JRPS recullen notícies de que anaven produint-se el **venciments de l'arrendament dels locals** que compartien l'edifici amb l'Associació, i que **aquests arrendaments no es renovaven**, ja que les **activitats creixents d'Associació i Col·legi** durant aquells anys requerien cada cop més espai. A partir de gener de 1968 funcionava als baixos de l'edifici la **Cooperativa i Caixa de Crèdit**.

8 de maig de 1929: finalment, l'edifici és nostre

45

- ▶ Finalment, en la sessió del 19-09-1969, les actes de la JRPS –presidida aleshores per Josep Maria Ardévol Vidiella– incloïen el paràgraf següent:
- ▶ “El Sr. Presidente da cuenta de haberse procedido a la **cancelación total de la hipoteca** que gravaba nuestro edificio, con lo cual este queda libre de toda carga. La cancelación se efectuó **el día 8 de mayo** próximo pasado, y **los reunidos celebran que después de tantos sacrificios, problemas y años, hayamos llegado a la actual situación** y que podamos contemplar con confianza la nueva etapa, iniciada hace dos años, de recuperación de locales hasta poder alcanzar la ocupación total del edificio por las entidades de nuestros Ingenieros Industriales de Cataluña y sus asociados”.
- ▶ **L'arriscada aventura empresa el 1910 havia conclòs satisfactòriament, gairebé 60 anys després.**

8 de maig de 1969: finalment, l'edifici és nostre

46

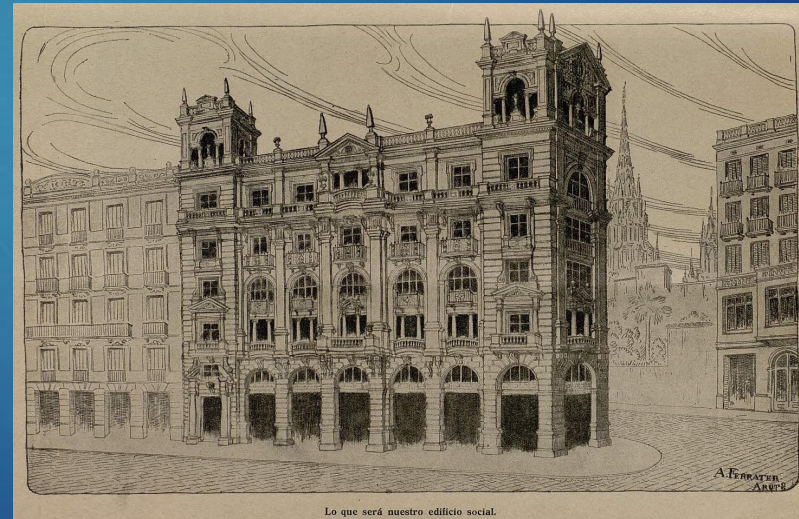
Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona
27/02/2023

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)

Cent anys del nostre edifici social (1922-2022)
Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona
27-02-2023

GUILLERMO LUSA MONFORTE

CENTRE DE RECERCA PER A LA HISTÒRIA DE LA TÈCNICA

Lo que será nuestro edificio social.